Přeprava nebezpečných odpadů: Nastane konec papírování?

Proces vedení a ohlašování přepravy nebezpečných odpadů byl zaveden před více než dvaceti lety a nezaznamenal prakticky žádnou legislativní změnu. Dnes představuje pro odesílatele a příjemce, ale také pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností (ORP) komplikované, zastaralé, finančně a administrativně náročné řešení.

Evidence přepravy nebezpečných odpadů je součástí odpadového hospodářství od roku 1991. Je vedena převážně v listinné podobě ve formě archivování vyplněných Evidenčních listů pro přepravu NO (ELPNO). Povinnost vést evidenci přepravy mají podle zákona odesílatel a příjemce. Zároveň se každá uskutečněná přeprava nebezpečných odpadů musí ohlásit do deseti dnů na obecní úřad obce s rozšířenou působností (ORP) podle místa nakládky a vykládky. ORP tyto ohlášené ELPNO archivují stejně jako odesílatel a příjemce po zákonem stanovenou dobu pěti let.

NASTANE ZMĚNA

Během několika posledních let se problematika evidence a ohlašování přepravy nebezpečných odpadů začala řešit i na legislativní úrovni. V roce 2013 tak vyšla dlouho očekávaná novela zákona o odpadech, která se označuje také jako „ekoauditová" (zákon č. 169/2013 Sb.). Přináší několik zásadních změn, včetně elektronizace procesu evidence a ohlašování přepravy NO s účinností od 1. října 2014. Bohužel se nejedná o takovou změnu, která by byla všemi kladně přijímaná, spíše naopak.

Zásadním problémem jsou nově nastavené termíny, některé prakticky nerealizovatelné procesy, ochrana ohlašovaných dat, neexistence novely prováděcí vyhlášky atd. Nová legislativní úprava proto zavedla do oblasti odpadového hospodářství spíše nejistotu a obavu z toho, že nebude možné plnit zákonem stanovené povinnosti. Ministerstvo životního prostředí v době přípravy tohoto článku řeší odklad účinnosti elektronizace přepravy NO a zároveň hledá, jak problematiku legislativně nastavit, aby odpovídala praktickým možnostem jednotlivých aktérů a zároveň snížila administrativní zátěž podnikatelským subjektům a na úřadech.

A CO DO TÉ DOBY?

Problematikou přepravy nebezpečných odpadů z pohledu evidence a ohlašování se naše společnost zabývá od roku 1995. Na úřadech ORP se převážně každý ELPNO zapisuje do IS spisové služby a dále se zakládá do archivu. Ročně se jedná o statisíce dokumentů. Na některých úřadech však údaje o přepravě již nyní elektronizují, aby bylo možné v případě krizového řízení nebo kontroly zjistit, zda a jaké odpady se nacházejí u příslušných firem nebo na určitém území.

Protože se domníváme, že papírová evidence a ohlašování na úřady v listinné podobě je v dnešním světě internetu a zavedeného eGovernmentu přežitek, pokusili jsme se najít alternativu k ekoauditové elektronizaci přepravy NO, o níž si také myslíme, že je v praxi jen těžko realizovatelná. Upravili jsme náš software tak, aby odpovídal současně platné legislativě, ale umožňoval ohlašovat a archivovat ELPNO v elektronické podobě. Naše nová verze programu nabízí funkce pro zasílání ELPNO do jednotlivých datových schránek ORP dle místa nakládky a vykládky. Zároveň může odesílatel elektronicky komunikovat s příjemcem a naopak. Řešení pomůže ke snadnějšímu přechodu na elektronickou evidenci, resp. ohlašování přepravy NO a komunikaci s úřady v souladu s principy eGovernmentu. Abychom usnadnili administrativu i jednotlivým pracovníkům ORP, doplnili jsme každý ELPNO zasílaný na úřad elektronicky v PDF formátu o tzv. Doložku. Ta obsahuje QR kód, pomocí kterého lze všechny údaje ze zaslaného dokumentu strojově zpracovat a naimportovat do specializovaného programu na evidenci odpadů a přepravy používaného na ORP nebo do IS spisové služby. Více informací jsme umístili na internetové stránky http://www.epno.cz.

PETR GRUSMAN
PAVEL ŠILAR
INISOFT, s. r. o.

PET lahve se ze systému neztratí

Technické služby v Přerově se rozhodly posílit motivaci občanů ke třídění. Od května budou PET lahve vykupovat.

Za kilogram čistých a stlačených PET lahví lidé dostanou korunu. Do běžné barevné tašky na recyklovaný odpad, jaké rozdávají města a obce, se jich přitom vejde necelý kilogram. »Požadujeme PET lahve stlačené, ale lidé mají možnost při odevzdání ve sběrném dvoře si PET lahve slisovat,« vysvětluje ředitel Technických služeb Ing. Radek Koněvalík. »Od novinky si slibujeme zvýšení separovaného sběru PET, snížení jeho podílu v komunálním odpadu i větší čistotu v ulicích.«

Ačkoliv má v České republice výkup odpadu velkou tradici, s výkupem PET lahví nejsou prakticky žádné zkušenosti. Ani v Přerově nemají dispozici srovnávací údaje odjinud. Třídicí linka Technických služeb v loňském roce zpracovala na 318 tun PET lahví, což je základní údaj, se kterým se bude případné zvýšení množství sebraných PET lahví porovnávat.

Výkup PET lahví je zajímavou novinkou.

V Přerově mají s motivačními programy zkušenosti. Nedávno skončil jeden z nich, v němž se školní děti zapojily do sběru starého papíru. Školní kolektivy mohly vyhrát příspěvek na školní výlet nebo učební pomůcky a děti z mateřských škol hračky či sladkosti. Za necelé dva měsíce nasbírali školáci bezmála 80 tun starého papíru.

Nebude však možnost prodat PET lahve impulsem k tomu, aby lidé začali vybírat žluté kontejnery? Nehrozí, že se tak bude snižovat množství vytříděných odpadů v obci s dopadem například na odměny EKO-KOMu? »Z toho obavy nemáme,« říká Radek Koněvalík. »Odpad se ze systému neztratí. Ze sběrného dvora půjde na dotřiďovací linku a dál do zpracování.«

/kce/